

PHƯƠNG ÁN

Trồng cây Đu đủ đực xen cây dược liệu trên địa bàn xã Bình Lương

I. ĐẶC ĐIỂM, MỤC TIÊU PHƯƠNG ÁN

1. Đặc điểm tình hình.

Bình Lương là xã miền núi cách trung tâm huyện khoảng 5km, tổng diện tích tự nhiên 7.182,51 ha, trong đó đất sản xuất nông lâm nghiệp là 6.749,59ha, dân số là 2994 khẩu và 729 hộ. Vì vậy diện tích đất sản xuất nông - lâm nghiệp khá lớn, trong những năm qua Đảng bộ, chính quyền và nhân dân xã Bình Lương đã có nhiều cố gắng phát huy thế mạnh của địa phương, vượt qua khó khăn thách thức, tranh thủ sự đầu tư, hỗ trợ của Đảng, Nhà nước để tập trung phát triển kinh tế, xã hội, xây dựng cơ sở hạ tầng, cải thiện và nâng cao đời sống nhân dân.

Tuy nhiên, cũng như nhiều xã khu vực nông thôn miền núi khác, kinh tế của xã chủ yếu vẫn dựa vào nông lâm nghiệp nghiệp, cơ cấu kinh tế của xã chuyển dịch chậm, chưa hợp lý, tốc độ tăng trưởng tuy đạt khá nhưng chưa bền vững, thu nhập của nhân dân còn thấp; cơ cấu kinh tế nông nghiệp chủ yếu là trồng trọt (chủ yếu là cây keo) thu nhập chưa tương xứng với tiềm năng, thế mạnh của địa phương.

2. Mục tiêu tổng quát.

Khai thác có hiệu quả các nguồn lực để phát triển trồng trọt nói chung và tìm kiếm các giống cây trồng mang lại hiệu quả kinh tế trong đó có cây Đu đủ đực (lấy hoa làm dược liệu và thực phẩm) và góp phần tạo công ăn việc làm cho nhân dân tăng thu nhập cho hộ tham gia, góp phần thúc đẩy kinh tế xã hội trên địa bàn xã, thay đổi diện mạo nông thôn và góp phần vào công cuộc xây dựng nông thôn mới.

3. Mục tiêu cụ thể:

- Chuyển đổi cơ cấu cây trồng có hiệu quả kinh tế thấp sang cây trồng có hiệu quả kinh tế cao và dần làm thay đổi nhận thức của người dân trong việc phát triển kinh tế nông nghiệp có giá trị kinh tế. Nâng cao trình độ kỹ thuật trồng, chăm sóc và phát triển cây dược liệu.

- Tạo thành vùng nguyên liệu trồng cây Đu đủ đực: Năm 2023 xây dựng mô hình từ 2ha trở lên; từ năm 2024 nhân rộng phát triển từ 5ha trở lên.

- Ngoài làm thực phẩm, sẽ tổ chức chế biến các sản phẩm chuyên sâu, tạo sản phẩm OCOP, như: Hoa đu đủ ngâm mật ong, trà hoa đu đủ, hoa đu đủ xạ đen...

4. Điều kiện tham gia đối với các hộ:

- Các hộ tự nguyện tham gia phương án trồng cây Đu đủ đực
- Có điều kiện về đất đai, lao động, kinh nghiệm, trang thiết bị cần thiết để tham gia trồng cây Đu đủ đực.
- Các hộ tham gia có khả năng tự quyết định, đầu tư, tổ chức thực hiện, chịu trách nhiệm về rủi ro của phương án.

5. Đối với chính quyền địa phương.

- Tổ chức các lớp kỹ thuật trồng, chăm sóc, kỹ thuật chế biến các sản phẩm sau thu hoạch, kỹ thuật chế biến sâu hướng tới các sản phẩm OCOP.
- Đầu mối tìm đầu ra cho các sản phẩm từ nguyên liệu cây gai xanh.
- Cho hộ gia đình, cá nhân thuê quỹ đất xã đang quản lý ở những vị trí thích hợp để triển khai mô hình trong năm 2023, miễn tiền thuê đất trong 2 năm đầu triển khai dự án.

II. QUY MÔ, ĐỊA BÀN VÀ THỜI GIAN TRIỂN KHAI

1. Quy mô: Năm 2023 xây dựng mô hình từ 2ha trở lên; từ năm 2024 nhân rộng phát triển từ 5ha trở lên.

2. Địa bàn trồng: Toàn xã.

3. Thời gian triển khai: Từ năm 2023

III. CÁC GIAI PHÁP TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Giải pháp về kỹ thuật:

a) Giống trồng

- Dùng hạt đu đủ ở phần giữa quả đu đủ chín trên cây, sau đó chà sát nhẹ và đãi bỏ lần vỏ nhót ở ngoài rồi phơi trong bóng râm đến khô. Chọn những hạt có trái thon dài, hạt căng bóng, không thối rữa và bị nát, không có sâu bệnh hại, vì nếu khi chọn những hạt kém chất lượng khi đem đi gieo trồng sẽ ảnh hưởng đến chất lượng (Theo kinh nghiệm dân gian lúc chuẩn bị trồng thì đem hạt ngâm vào nước. Hạt nổi là hạt đực còn hạt chìm sẽ cho cây đu đủ cái).

- Mua giống: Với giá bán hiện nay dao động khoảng 6.000đ – 7.000đ/ cây

b) Chọn đất trồng và chuẩn bị đất trồng

- Chọn đất trồng: Thoát nước, giữ ẩm, đất không quá chua và độ pH thích hợp là 6 – 6,5

Đất trồng phải làm kỹ chuẩn bị trước khi trồng khoảng 15 ngày, rải vôi, làm cỏ sạch. Nhưng phải cung cấp đủ lượng nước cho cây phát triển.

c) Khoảng cách trồng và số lượng cây trồng.

Đào hố 40 x 40 x 40cm với khoảng cách các cây 1,8 x 2,0m hàng cách hàng 2 – 2,3m. Mật độ trồng khoảng 2.500 cây/ha, tỷ lệ cây đực đạt khoảng 70-80% (khoảng 2.000 cây đực)

d) Thời vụ trồng: Từ tháng 2 đến tháng 9 hằng năm

d) Bón phân và chăm sóc:

Bón phân: Lượng phân bón cho 1 cây đu đủ đực trong một năm:

Phân chuồng: 3 – 5 kg

Phân Urea: 200 – 300 gr

Super lân: 500 – 600 gr

KCL: 200 – 300 gr

– Có thể sử dụng dạng phân đơn hoặc phân hỗn hợp khác nhưng cần phải cân đối hàm lượng đạm, lân, kali.

– Cách bón phân:

+ Bón lót: Từ 3 -5 kg phân chuồng, 50 – 100gr Super lân và 200 gr vôi.

+ Cây từ 1 tháng tuổi sau khi trồng: 20 gr phân Urea và 30 gr Super lân. Pha trong 10 lít nước, tưới cho cây, 1 tuần tưới 1 lần.

+ Cây từ 1 – 3 tháng tuổi sau khi trồng: Lượng phân bón tính cho 1 cây: 30 – 40gr Urea, 50 gr Super lân và 20 – 30 gr KCL. Bón 15-20 ngày 1 lần.

+ Cây từ 3 -7 tháng tuổi sau khi trồng bón: Lượng phân bón tính cho 1 cây: 40 – 50gr Urea , 50gr Super lân và 40gr KCL. Bón 1 tháng 1 lần. Đến tháng thứ 6, có thể bón thêm 2kg phân chuồng và 100 gr vôi cho một cây, kết hợp vun gốc. Có thể phun thêm phân bón lá. Phun định kỳ 3 -4 tuần/lần theo nồng độ hướng dẫn.

*** Chăm sóc**

– Tưới nước: Đu đủ là loại cây cần nhiều nước nhưng rất sợ úng. Do đó cần cung cấp đầy đủ nước cho cây vào mùa nắng và thoát nước tốt cho cây vào mùa mưa hoặc khi bị úng, lũ (khuyến khích dùng hệ thống tưới nhỏ giọt).

– Làm cỏ: Cỏ dại cạnh tranh dinh dưỡng và là nơi trú ẩn của sâu bệnh. Cần làm thường xuyên quanh gốc.

– Tủ gốc: Dùng rơm hoặc cỏ khô tủ quanh gốc vào mùa nắng để giữ độ ẩm và giữ nhiệt độ thích hợp cho cây.

Ngoài ra, trong quá trình chăm sóc cây cần cung cấp đầy đủ nước cho cây vào mùa nắng và thoát nước tốt cho cây khi vào các vụ mùa mưa hoặc khi bị úng, bị lũ. Cần làm cỏ thường xuyên hoặc phun trừ thuốc diệt cỏ để đảm bảo cho cây được khỏe mạnh và không bị mất các chất dinh dưỡng

2. Một số loại sâu bệnh hại chính

* *Nhện đỏ*: Đây là loại bệnh thường gây hại cho cây vào mùa nắng, biểu hiện của sâu bệnh này là xuất hiện các đốm vàng, loang lổ ở mặt dưới của lá làm cho cành lá cây đu đủ dễ bị rụng, cháy ... từ đó ảnh hưởng đến sự sống của cây. Với loại bệnh này chúng ta phải tiêu diệt ngay, càng sớm càng tốt.

Một số loại thuốc dùng để diệt trừ sâu bệnh nhện đỏ: Phun thuốc trừ sâu danitol, bi 58 nồng độ 0,1%.

* *Rệp sáp hại quả và lá non*: dùng Bi 58 (0,1 – 0,2 %), Mipxin (0,1 -0,2 %); rệp, rầy, bọ nhảy, dùng Kenthane (0,3 %) hoặc Decis (0,1 %) để trừ

* *Bệnh thối rễ (Phytophthora)* là bệnh thường xuyên xuất hiện do đất quá ẩm, bệnh phấn trắng (*Oidium caricea*), nguy hiểm nhất là bệnh hoa lá (virus). Bệnh thối cổ rễ có thể phòng bằng cách khơi rãnh thoát nước kịp thời. Bệnh phấn trắng dùng Benlat, Zineb và các thuốc có lưu huỳnh để phun. Đối với bệnh hoa lá, tốt nhất là nhổ bỏ cây bệnh.

3. Thu hoạch

Vào mùa ấm cây sau khi trồng khoảng 3- 4 tháng cây bắt đầu ra hoa. Từ năm thứ 2 trở đi cây gia hoa nhiều hơn, trung bình khoảng 3- 4 tuần thu hoạch một lần với năng suất trung bình là 0,3 - 0,5kg hoa/cây, thu hoạch 8-9 lần/năm, dự kiến sản lượng 4,8 tấn – 8 tấn/năm. Từ năm thứ 3 trở đi cây càng nhiều nhánh sẽ cho thu hoạch từ 0,5-0,7kg hoa/cây, dự kiến sản lượng 8 tấn – 11,2 tấn/năm.

4. Bảng dự toán đầu và thu nhập cho 1,0 ha cây Đu đủ đực.

Năm	Sản lượng	Bán thị trường		Giá bán công ty		Chi phí		
		Giá	Doanh thu	Giá	Doanh thu	Cây giống	Phân bón, thuốc BVTV	Công làm đất, chăm sóc, thu hoạch
Thứ nhất (ra bó)	1,5 – 3 tấn	35.000	52,5 – 105 triệu	25.000	37,5 – 75 triệu	15 triệu – 17,5 triệu đồng	-Phân chuồng: Tận dụng. - Lân, thuốc BVTV: 3 triệu -Hệ thống tưới: 60 triệu	20 triệu
Thứ hai	5 – 8 tấn	35.000	175 – 280 triệu	25.000	125 – 200 triệu		-Phân chuồng: Tận dụng. - Lân, thuốc BVTV: 3 triệu.	50 triệu
Thứ ba trở đi	8-11 tấn	35.000	280 – 350 triệu	25.000	200 – 275 triệu		-Phân chuồng: Tận dụng. - Lân, thuốc BVTV: 3 triệu.	100 triệu

Dự kiến các loại cây dược liệu, ớt trồng dưới tán cây đu đủ thu hoạch 50 – 70 triệu/ha/năm.

5. Tổ chức thực hiện.

- Đồng chí Phó Chủ tịch Kinh tế trực tiếp chỉ đạo.

- Đồng chí Công chức địa chính lâm nghiệp hỗ trợ kỹ thuật trồng, chăm sóc, thu hoạch và bảo quản sau thu hoạch; định hướng chế biến chuyên sâu hướng tới các sản phẩm OCOP.

- Ban chỉ đạo phát triển sản xuất, MTTQ và các tổ chức đoàn thể xã, các thôn tổ chức tuyên truyền.

- Các hộ dân tự nguyện tham gia.

Nơi nhận:

- Phòng NN&PTNT huyện (b/c);
- TT Đảng ủy, HĐND (b/c);
- Chủ tịch, các PCT (c/đ);
- MTTQ, các đoàn thể (t/t);
- BCD phát triển sản xuất (c/đ);
- Các thôn (t/t);
- Lưu: VT

CHỦ TỊCH

Lê Đức Tuấn